

AVG: One size does not fit all

Drie verschillende organisaties

- Haags Gemeentearchief
- NIOD (KNAW)
- RHC Eindhoven
- 2 bijeenkomsten met Werkgroep AVG
- Generiek rapport met 36 aanbevelingen en bevindingen

Kernpunten in de inventarisatie

- Bepaal je rol: ben je (onderdeel van) een verwerkingsverantwoordelijke, gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijke, verwerker, beide?
- Zorgdrager = verwerkingsverantwoordelijk
- Gemeenschappelijke Regeling? Steeds zal onderzocht moeten worden of een GR zelf verantwoordelijke is, gezamenlijk verantwoordelijk, of dat er sprake is van een verwerkersrelatie met een opdrachtgever cq deelnemer.
- Private organisatie = zelf afwegen, veelal verwerkingsverantwoordelijk.

- Bewaargeving? => bewaarnemer = verwerker
- Bruikleen? => bruikleennemer = (mede) verwerkingsverantwoordelijk
- Schenking? => ontvanger = verwerkingsverantwoordelijke

- Probleem: Hoe waarborg je dat de te ontvangen archiefbescheiden of particuliere collecties voldoen aan de AVG? Wat is de gebruikte grondslag (bijvoorbeeld toestemming, overeenkomst of wettelijke plicht).

Register Art 30

- Niet overgebrachte archiefbescheiden? Dan registerplicht.
- Duidelijk krijgen in welke processen welke categorieën persoonsgegevens worden verwerkt, bewaartermijn en beveiliging.
- Overgebracht? Indien op grond van wetgeving volledig openbaar dan voegt INTERN register weinig toe.
- Indien er beperkingen zijn (bijvoorbeeld wegens bijzondere persoonsgegevens, wegens een speciale wet, of opgelegd/afgesproken vanwege bescherming persoonlijke levenssfeer) dan ten aanzien van die archiefbescheiden wel registerplicht.

Verwerkersovereenkomsten

- Verwerkersovereenkomst: bevat afspraken over oa omgang datalekken, uitvoeren audit, gebruik van onderaannemers, aansprakelijkheid.
- Verwerkersovereenkomsten ontbreken.
  - Collectie beheer systeem (oa MAIS-Flexis)
  - Bedrijven die digitale opslagruimte aanbieden

Bezoekers

- Registratie van de bezoekers (wat vraag je allemaal?)
- Waar sla je dit op?
- Hoe lang bewaar je deze informatie?

Dataminimalisatie

- Niet meer informatie verwerken dan strikt noodzakelijk is.
- Dit beginsel richt zich tot de “verwerkingsverantwoordelijke” zoals zorgdragers.
- art 89 AVG Je moet “passende” waarborgen nemen. Kun je het doel (archivering of onderzoek) bereiken door identificatie van levende personen niet langer toe te laten, dan moet je dat doen.
- Archiefwet geeft hiervoor de kaders. Probleem: organisaties die niet onder de archiefwet vallen.

Verbod verwerking
bijzondere
persoonsgegevens

Verbod, tenzij
uitzondering

Uitzondering

Art.9.2 j AVG

Verbod

Voorwaarden

Art 24
Uitvoeringswet (oa
historisch
onderzoek)

Art 2a Archiefwet
(beheer bijzondere
persoonsgegevens)

Verbod

Gezinskaarten?

- Verordening plaatst zichzelf (in de overwegingen) uitdrukkelijk boven de hergebruik richtlijn.
- Verbod (verdere) verwerking bijzondere persoonsgegevens volgt rechtstreeks uit de verordening, ook zonder opgelegde beperking. Om wel te mogen verwerken/openbaarmaken moet een nationale wet dat expliciet zo benoemen. De Archiefwet doet dat (buiten art 2a) niet.
- Alsnog 110 jaar beperking opleggen voor gezinskaarten?
- Is niet nodig indien op andere wijze de bijzondere persoonsgegevens afgeschermd kunnen worden.

Den Haag

Het Haags Gemeentearchief en de AVG

Ellen van der Waerden

De start: overzicht krijgen

- In 2017: lijst genereren van alle archieven die we in ons bezit hebben en in bewaring hebben
- Focus op archieven van na 1907; deze kunnen persoonsgegevens van mogelijk nog levende personen bevatten
- Zoeken naar inventarisnummers met privacygevoelige bestanden (ledenlijsten, lidmatenregisters, leerlingkaarten)
- Archieven met mogelijk bijzondere persoonsgegevens (kerken, speciale scholen) extra markeren

Risico's

- Groter risico bij particuliere archieven:
  - Overheidsarchieven zijn bij overbrenging in principe openbaar, tenzij er beperkingen aan de openbaarheid zijn gesteld
  - Bij particuliere archieven zijn hierover vaak minder afspraken gemaakt, of zijn afwijkende termijnen.
- WBP nooit volledig geïmplementeerd, dus er moet een grote inhaalslag plaatsvinden.

Onze aanpak

- Op basis van de lijst de openbaarheid van duidelijke gevallen van privacygevoelige bestanden aanpassen
- Termijn: in principe 75 jaar aangehouden, of anders 100 jaar (bij doopregisters bijvoorbeeld)
- Bij twijfel: archiefstukken zelf bekijken.

Onze aanpak

Gebruik van vijf categorieën van openbaarheidsbeperkingen:

- A: bevat persoonsgegevens van mogelijk nog levende personen
- B: bevat bijzondere persoonsgegevens van mogelijk nog levende personen, of op grond van staatsbelang of onevenredige bevoor- of benadeling
- C: door bewaargever zijn beperkingen aan de openbaarheid gesteld

Onze aanpak

Gebruik van vijf categorieën van openbaarheidsbeperkingen:

- D: door bewaargever zijn beperkingen aan de openbaarheid gesteld èn het inventarisnummer bevat persoonsgegevens van mogelijk nog levende personen
- E: door bewaargever zijn beperkingen aan de openbaarheid gesteld èn het inventarisnummer bevat bijzondere persoonsgegevens van mogelijk nog levende personen, of op grond van staatsbelang of onevenredige bevoor- of benadeling

Onze aanpak

- Alle wijzigingen bijhouden op formulieren: wat is wanneer en waarom gewijzigd
  - Om verantwoording af te leggen (“Vorige maand mocht ik het dossier nog *wel* inzien!”)
  - Om deze gegevens later in collectiebeheerssysteem te verwerken

Aanpassingen werkwijze

Voorheen één regime verzoek om inzage in niet-openbaar archief, nu twee (licht en zwaar): voor categorieën A en B (en D en E)

- Ontheffing voor categorie A: kan direct geregeld worden met standaard besluit, mits men akkoord gaat met voorwaarden
- Ontheffing voor categorie B: eerst toetsing van onderzoeksvraag, inzage vervolgens ook alleen mits men akkoord gaat met voorwaarden

Waar staan we nu?

- Wijzigingen in openbaarheid zijn doorgevoerd
- Wachten op aanpassingen in collectiebeheerssysteem: aangeven aan publiek waarom bepaalde inv.nrs beperkt openbaar zijn (categorieën)
- Verwerkersovereenkomsten aangaan
  - Standaardovereenkomst van Gemeente Den Haag gebruiken om wildgroei aan overeenkomsten te voorkomen

Waar staan we nu?

- Herziening studiezaalreglement (m.n. gegevensvastlegging en de omgang daarmee)
- Inventarisatie van registraties/verwerkingen die we zelf doen
- Eigen registraties kritisch bezien
  - Hierbij zoveel mogelijk uitgaan van dataminimalisatie
  - Herziening bezoekersregistratie?

Waar staan we nu?

- Omzetten van bewaargevingen naar bruikleningen
  - Doet beter recht aan gebruik
  - Bruikleen: beide partijen zijn verwerkersverantwoordelijk, in dat geval geen aparte verwerkersovereenkomst nodig, tekst hierover opnemen in de bruikleenovereenkomst volstaat

NIOD

Geen archivering in het algemeen belang?

Karolien Verbrugge

Het NIOD en zijn collectie

- Wel archiefinstelling, maar geen archiefbewaarpplaats
- Grote verscheidenheid in de collectie
  - Deels overgebracht naar Nationaal Archief
  - Deels particuliere schenkingen
    - Dagboeken en andere egodocumenten
  - Deels onderzoeksdata
    - Interviews en vragenlijsten

Rechten van betrokkenen

- Inzagerecht
- Correctie en verwijderingsrecht
- Recht op overdraagbaarheid gegevens
- Recht op beperking

Gevolgen

Inzagerecht

- Overzicht geven van alle persoonsgegevens
- Geen inzage van persoonsgegevens van derden

Correctie en verwijderingsrecht

- Verwijderen van persoonsgegevens of anonimiseren

Maatregelen

- Onderzoeksdata - > herziening van toestemmingsformulier interview
- Schenkingen -> herziening schenkingsovereenkomst
- Procedure voor afhandelen klachten en bezwaar

Vervolgstappen

- Nog niet duidelijk hoe om te gaan met inzage-, correctie- en verwijderingsrecht
- Samen optrekken met andere wetenschappelijke instituten en universiteiten met collecties

Regionaal Historisch Centrum Eindhoven

**METROPOOL
REGIO
EINDHOVEN**

rhc^e

Guido Dorssers

g.dorssers@rhc-eindhoven.nl

Verwerkingsverantwoordelijkheid

- Zorgdrager (vóór overbrenging) = het college van burgemeester en wethouders van de betreffende regiogemeente
- Zorgdrager (ná overbrenging) = de bestuurscommissie Regionaal Historisch Centrum Eindhoven van de Metropoolregio Eindhoven
- Wie is verwerkingsverantwoordelijk? Gezamenlijk!
  - College bepaalt ordening en bewaartermijnen (ontwerp selectielijst)
  - Archiefdienst bepaalt opslag, raadpleging, gebruik, verstrekking, afschermen

Bezoekersregistratie

- Geen bezoekersregistratie! Pfew...
- ... maar wel aanvraagadministratie
  - Persoonsnamen in opmerkingen veld! ☹️
  - Systeem niet ontworpen voor anonimiseren van opmerkingen veld.

Bewustwording

- Presentatie voor DIV-medewerkers regiogemeenten
  - Persoonsgegevens
  - Bijzondere persoonsgegevens
  - Verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang: toegestaan!
- Presentatie voor eigen medewerkers/collega's
  - Persoonsgegevens
  - Bijzondere persoonsgegevens
  - Gegevensverwerkingen

Uitvraag verwerkingsregisters

- Uitvraag via benoemde FGs bij 7 regiogemeenten
- Uitvraag via archiefmedewerkers bij alle regiogemeenten
- Resultaat: 2 verwerkingsregisters
  - Niet gerelateerd aan archiefordening
  - Niet consequent gerelateerd aan bewaartermijnen selectielijsten

Aanbevelingen

- Uniforme bedrijfsvoering (wijze en bewaartermijn bezoekersregistratie)
- Uniforme bruikleen, bewaargeving en schenkingsovereenkomsten
- Uniforme verwerkersovereenkomst
- Bij overbrenging: vraag de zorgdrager of de archiefbescheiden waren opgenomen in het register met verwerkingsactiviteiten
- Bij schenking/bruikleen particuliere collecties: controleer op naleving AVG.
- Lappendeken vraagt om modernisering Archiefwet.